

17.2.2025

LAPELY/1632/2019

ASIA Oulujärven kalataloustarkkailuohjelman 2025–2029 hyväksyminen

Fortum Power and Heat Oy: (PSVeO 26/84/II; KHO 4115, 19.9.1985)

Kajaanin Vesi: (PSAVI 22/2016/1, 22.2.2016)

Paltamon kunta: (PSAVI 105/2014/1, 22.10.2014)

Luonnonvarakeskus, Kainuun kalantutkimus: (PSY 57/09/02, 26.6.2009)

Neova Oy, Humpinsuo (PSAVI/3152/2014)

VIREILLETULO JA SUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Fortum Power and Heat Oy toimitti 17.10.2024 tarkkailuvelvollisten puolesta Lapin ELY-keskuksen hyväksyttäväksi esityksen Oulujärven kalataloustarkkailuohjelmaksi vuosille 2025–2029. Tarkkailuohjelmalla seurataan Oulujärven kalavelvoitteiden tuloksellisuutta. Ohjelma kattaa säännöstelyn sekä eri toiminnoista aiheutuvan vesistökuormituksen vuoksi määrättyjen tarkkailuvelvoitteiden toteutumisen.

Tarkkailuohjelmaesitys sisältää jatkuvan kalastuskirjanpidon, määrävuosin tehtävän kalastustiedustelun sekä vuosittaisen kuha- ja siikanäytteiden keräämisen kalastajilta.

KUULEMINEN

Tarkkailuohjelmaesityksestä on pyydetty lausunto Oulujärven kalatalousalueelta, Metsähallitukselta sekä velvoitealueen osakaskunnilta. Ohjelmaesityksestä on ollut tilaisuus antaa lausunto tai muistutus/mielipide 27.11.2024 mennessä.

Tarkkailuohjelmaesitys on ollut nähtävillä Lapin ELY-keskuksen, Kajaanin kaupungin sekä Paltamon ja Vaalan kuntien internet-sivuilla. Jaalangan osakaskunta on antanut lausunnon tarkkailusuunnitelmaesityksestä.

Jaalangan osakaskunta:

Jaalangan osakaskunnan hoitokunta käsitteli Oulujärven kalataloustarkkailusuunnitelmaa vuosille 2025–2029.

Hoitokunta tukee yksimielisesti kalataloustarkkailusuunnitelmaa vuosille 2025–2029. Jaalangan osakaskunta haluaa myös, että tarkkailuraportit jaetaan jatkossa osakaskunnan hoitokunnan puheenjohtajalle. Lisäksi pyydetään, että edellisen vuoden tarkkailuraportti toimitetaan hoitokunnan puheenjohtajalle sähköpostitse.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Kalatalousviranomaisen hyväksyy esityksen Oulujärven kalavelvoitteen toimeenpanosuunnitelmaksi vuosille 2025–2029 alla mainituilla muutoksilla ja tarkennuksilla.

Muutokset ja tarkennukset

1. Tarvittavat toimenpiteet tarkkailusuunnitelman mukaisten kirjanpitokalastajien rekrytoimiseksi on aloitettava tarkkailuohjelmaesityksestä poiketen ilman viivettä ensimmäisenä tarkkailuvuotena.
2. Tarkkailuun liittyvät raportit on toimitettava suunnitelmassa mainittujen tahojen lisäksi Metsähallitukselle.
3. Kuhanäytteet on kerättävä sekä talvi- että kesäpyynnistä.
4. Kaikki vuosina 2027–2029 istutettavat kuhat ja siiat tulee alitsariinimerkitä.
5. Tarkkailuvelvollisen tulee laatia kohdassa 4 määrättyyn alitsariinimerkintään perustuva suunnitelma kuha- ja siikaistutusten tuloksellisuuden selvittämisestä, jossa kuvataan yksityiskohtaisesti eri työvaiheet sekä selvityksen toteutusaikataulu. Suunnitelmaesitys tulee toimittaa Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaisen hyväksyttäväksi 31.12.2026 mennessä.
6. Sekä kirjanpitokalastuksessa että kalastustiedustelussa tulee eritellä mahdollisen taimensaaliin osalta rasvaevälliset ja rasvaeväleikatut taimenet.
7. Tarkkailuraporteissa tulee jatkossa kuvata tarkkailussa käytettävät eri siikamuotojen jaotteluperusteet. Erityisesti verkkosiian osalta on kuvattava, minkälaiseen siikamuotoon verkkosiialla viitataan.
8. Tarkkailuvelvollisen tulee kutsua koolle 1.6.2025 mennessä aloituskokous. Aloituskokouksessa tarkkailun toteutus käydään läpi yhdessä tarkkailuvelvollisen, tarkkailun toteuttajan sekä kalatalousviranomaisen kanssa.

Edellä mainitut muutokset ja tarkennukset tulee päivittää tarkkailuohjelmaan ja päivitetty tarkkailuohjelma tulee toimittaa Lapin ELY-keskuksen kalatalousviranomaiselle 1.6.2025 mennessä.

PERUSTELUT

1. Kirjanpitokalastuksen ja sitten koko tarkkailun kattavuutta ei ole syytä heikentää sillä perusteella, että kalastuskirjapitäjien rekrytointi olisi kustannustehokkainta toteuttaa vasta toisena tarkkailuvuotena. Kirjanpitokalastajien rekrytointia voidaan täydentää tarvittaessa edelleen vuonna 2026 toteutettavan kalastustiedustelun yhteydessä, mutta ohjelman mukaisiin tavoitemääriin tulee kaiken kirjanpitokalastuksen osalta pyrkiä jo vuoden 2025 osalta.

2. Valtio on Oulujärven yleisvesialueiden ja muun vesialueenomistuksen kautta merkittävä omistaja, joten tarkkailuraportit tulee toimittaa Metsähallitukselle suoraan.
3. Kuhan kesäpyynti on Oulujärvellä nykyisin yhtä merkittävää kuin talvinen verkkokalastus, joten kuhanäytteitä on kerättävä myös kesäpyynnistä näytteiden edustavuuden takaamiseksi.
- 4–5. Toteutettava alitsariinimerkintä mahdollista siika- ja kuhaistutusten tuloksellisuuden seurannan myöhemmillä tarkkailukausilla. Määräys vastaa myös Luonnonvarakeskuksen viimeisimpiä suosituksia kalastoseurantojen kehittämisestä (Härkönen ym. 2023).
6. Taimenen saalisseurannassa on perusteltua eritellä istutuksista peräisin olevat sekä mahdollisesti luontaisesta lisääntymisestä peräisin olevat taimensaaliit.
7. Tarkkailussa nykyisin käytettävä jaottelu eri siikamuodoista ei vastaa kaikilta osin nykyisin eri siikamuodoista yleisesti käytettävää jaottelua. Käytettävä jaottelu on syytä perustella ja kuvata tulevissa raporteissa, jotta tarkkailuraportin tiedot ovat paremmin hyödynnettävissä riippumatta siitä, tuntevatko lukijat jaottelun taustalla olevia vanhoja tutkimuksia ja selvityksiä.
8. Aloituskokouksella varmistetaan, että tarkkailuvelvollisilla/tarkkailun toteuttajalla on tarvittavat tiedot sekä riittävä ohjeistus tarkkailun toteuttamiseen tämän päätöksen mukaisella tavalla.

TARKKAILUOHJELMAN VOIMASSAOLO JA MUUTTAMINEN

Tämä tarkkailusuunnitelma on voimassa vuosina 2025–2029. Ympäristönsuojelulain 65 § mukaisesti tarkkailuohjelman hyväksynyt viranomainen voi tarvittaessa muuttaa hyväksymäänsä ohjelmaa sen voimassaolosta huolimatta. Muutosta koskeva päätös voidaan tehdä päätöksen tehneen viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan, haittaa kärsivän asianosaisen taikka ympäristönsuojelulain 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta.

Muutoksista, jotka eivät heikennä tarkkailun kattavuutta tai vaikuttavuutta, voidaan sopia tarkkailuvelvollisten ja Lapin ELY-keskuksen kesken.

KÄSITTELYMAKSU

Tarkkailuohjelman hyväksymisestä peritään 350 euroa (5 tuntia á 70 euroa). Lasku toimitetaan erikseen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 62 §, 64 §, 65 §

Vesilaki (587/2011) 3 luku 11–12 §, 14 §, 11 luku 22 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös kuulutetaan ELY-keskuksen internet-sivustolla, jossa myös päätös on luettavana (www.ely-keskus.fi -> Lappi -> Ajankohtaista -> Kuulutukset). Päätöksestä kuulutetaan myös Kajaanin kaupungissa, sekä Paltamon ja Vaalan kunnissa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja käsittelymaksun määräämiseen saa hakea oikaisua Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta. Tiedoksisaannin on katsottava tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Oikaisuvaatimusohje on liitteenä. Määräaika oikaisuvaatimuksen jättämiseksi päättyy **26.03.2025**.

Johtava kalatalousasiantuntija

Heikki Laitala

Kalastusbiologi

Atte Juutinen

LISÄTIETOJA

Lisätietoja tästä päätöksestä antaa tarvittaessa kalastusbiologi Atte Juutinen, puhelin 0295 037 002 sekä sähköpostiosoite atte.juutinen@ely-keskus.fi

LIITTEET

Tarkkailusuunnitelman hyväksymispäätöstä ja suoritemaksun määräämistä koskeva oikaisuvaatimusohje.

JAKELU

Tarkkailuvelvolliset

PÄÄTÖS TIEDOKSI

Velvoitealueen osakaskunnat

Metsähallitus
Kainuun kalatalouskeskus/Muurimäki
Oulujärven kalatalousalue
Kainuun ELY-keskus, ympäristö- ja luonnonvarat
Eurofins Ahma Oy/Alaja

Tämä asiakirja LAPELY/1632/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/1632/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Juutinen Atte 17.02.2025 13:40

Ratkaisija Laitala Heikki 17.02.2025 15:09